

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

Державна установа «Інститут отоларингології ім. проф. О.С. Коломійченка
Національної академії медичних наук України»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Вченої ради

ДУ «ІН-Т ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ
НАМН»

від 02.07. 2021 р.,

протокол № 2

Голова вченої ради

Д.І. Заболотний

ПОЛОЖЕННЯ

**про оцінювання результатів навчання
в процесі реалізації освітньо-наукової програми
у процесі підготовки майбутніх докторів філософії
в Державній установі «Інститут отоларингології ім. проф.
О.С. Коломійченка Національної академії медичних наук України»**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Закону України «Про освіту» №2145-VIII від 05.09.2017 р., Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. №261 та інших документів, що забезпечують нормативне врегулювання якості підготовки майбутніх докторів філософії.

1.2. Процедура проведення контрольних заходів регулюється цим Положенням, «Положенням про визнання результатів неформальної освіти у процесі реалізації освітньо-наукових програм підготовки майбутніх докторів філософії в ДУ «ІН-Т ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ НАМН», Положенням «Про забезпечення якості освіти», іншими документами ДУ «ІН-Т ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ НАМН», а також навчальними програмами, силабусами навчальних дисциплін. Ці документи є у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу на сайті ДУ «ІН-Т ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ НАМН», де здобувачі вищої освіти можуть ознайомитися з формами контролю та критеріями оцінювання.

1.3. Положення визначає контрольні заходи, форми контролю та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти та рекомендації з розподілу балів, що є складовою внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в ДУ «ІН-Т ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ НАМН».

1.4. Перевірка якості підготовки фахівців на будь-якому етапі – це водночас і перевірка якості діяльності науково-педагогічного працівника, якості організації освітнього процесу, основним результатом якого є загальні компетентності, фахові компетентності та предметні результати випускника.

1.5. Це Положення розроблене з метою вдосконалення системи контролю якості знань здобувачів вищої освіти ДУ «ІН-Т ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ НАМН» на третьому освітньому рівні та адаптації її до загальноєвропейських вимог, визначених Європейською системою залікових кредитів (далі – ECTS), та до чинного законодавства у сфері освіти України.

1.6. Цілісною метою розроблення Положення є вдосконалення системи контролю освітніх досягнень здобувачів вищої освіти, сприяння формуванню системних знань, організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти на третьому освітньому рівні впродовж усього періоду навчання.

1.7. Положення унормовує систему оцінювання при здійсненні всіх форм контролю якості знань, а також процедуру переведення показників академічної успішності в систему оцінювання за 100-бальною шкалою та за шкалою ECTS.

1.8. Додаткові умови та вимоги порядку оцінювання навчальних досягнень визначають випускові відділи з урахуванням специфіки та особливостей підготовки фахівців за відповідною спеціальністю та спеціалізацією (за наявності), що зазначено у відповідних методичних рекомендаціях до проведення контрольних заходів із певної дисципліни.

II. ФОРМИ КОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА ПРОЦЕДУРА ОЦІНЮВАННЯ

2.1. Зміст дисципліни, види обов'язкових індивідуальних робіт, форми поточного та підсумкового контролю результатів навчання майбутніх докторів філософії з навчальної дисципліни та критерії їх оцінювання визначають навчальна програма дисципліни, силабуси, навчально-методичні матеріали до кожної дисципліни (рекомендації до практичних і семінарських занять та організації самостійної роботи з дисципліни).

2.2. Контрольні заходи здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії можуть проводитися у формі таких видів контролю: вступного, поточного (проміжного), підсумкового.

2.3. Вступний контроль – усне чи письмове опитування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, що дає науково-педагогічному працівнику змогу визначити рівень підготовленості до сприйняття нової для них навчальної дисципліни, наявності базових знань у контексті міжпредметних і міждисциплінарних зв'язків.

2.4. Поточний контроль – оцінювання рівня сформованості компетентностей здобувачів ступеня доктора філософії, що здійснюється в процесі освітнього процесу шляхом проведення усного чи письмового опитування, тестування тощо.

2.5. Поточний контроль під час навчання забезпечує зворотний зв'язок здобувача ступеня доктора філософії з науково-педагогічним працівником. Такий контроль науково-педагогічний працівник здійснює на заняттях, зокрема й для визначення ефективності діяльності в освітньому процесі.

2.6. Поточний контроль передбачає оцінювання рівнів виконання завдань під час практичних і семінарських занять, самостійної роботи, індивідуальних завдань дослідницького спрямування, що передбачено навчальними програмами і силабусами.

2.7. Для обліку результатів поточного та підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналі обліку поточної успішності та відвідування.

2.8. При виявленні плагіату чи встановленні факту несамоостійного виконання завдань такі роботи не зараховуються.

2.9. Здобувач ступеня доктора філософії повинен дотримуватися запропонованого викладачем графіку виконання завдань.

2.10. Результати виконання кожної форми контролю викладач фіксує в журналі обліку поточної успішності та відвідування, що зберігається у відділі аспірантури та докторантури.

2.11. Підсумковий контроль – діагностика рівня опанування навчального матеріалу в межах навчальної дисципліни з оцінюванням результатів за шкалою ECTS.

2.12. Порядок підсумкового контролю визначається навчальним планом у формі диференційованого заліку або екзамену.

2.13. На екзамен виносяться теоретичні питання з дисципліни, завдання, що ґрунтуються на засадах дослідницького підходу та потребують умінь синтезувати здобуті знання і застосувати їх під час вирішення практичних завдань, за матеріалом, передбаченим навчальною програмою і силабусом дисципліни.

2.14. Здобувачі складають екзамени в терміни, визначені розкладом. Розклад доводиться до відома викладачів та здобувачів не пізніше, ніж за місяць до дати проведення екзамену.

2.15. Перед складанням підсумкового контролю з навчальної дисципліни викладач проводить групову або індивідуальну консультацію.

2.16. Здобувач ступеня доктора філософії вважається таким, що складав контрольний захід, якщо він з'явився на нього та отримав завдання.

2.17. В разі відсутності на контрольному заході через хворобу, здобувач ступеня доктора філософії зобов'язаний повідомити наукову частину про свою хворобу та в триденний термін після одужання подати медичну довідку встановленої форми.

2.18. Здобувач ступеня доктора філософії, який не з'явився на контрольний захід без поважної причини, вважається не атестованим.

2.19. Підсумковий контроль з навчальної дисципліни складають в усній формі. Кількісний вимір результатів у балах відображається в навчальній програмі дисципліни та силабусі.

2.20. Для проведення підсумкового контролю викладач готує екзаменаційні білети або питання до заліку, з якими ознайомлює здобувачів ступеня доктора філософії під час занять.

2.21. Здобувач ступеня доктора філософії, який не погоджується з виставленою оцінкою, має право звернутися з письмовою апеляцією до завідувача випускового відділу не пізніше наступного робочого дня після проведення екзамену

чи заліку. Викладач навчальної дисципліни і завідувач випускового відділу зобов'язані розглянути апеляцію в присутності здобувача ступеня доктора філософії впродовж двох робочих днів та прийняти остаточне рішення. За результатом апеляції оцінка роботи не може бути нижчою, а тільки залишена без зміни або підвищена. Результат розгляду апеляції фіксується в письмовій роботі здобувача ступеня доктора філософії і підтверджується підписами відповідних викладачів.

2.22. Результати підсумкового контролю викладач вносить в журнал обліку проведених лекційних (практичних, семінарських) занять та виконання самостійної роботи здобувача ступеня доктора філософії та друковану відомість, яку передає до наукового відділу для зберігання.

2.23. Під час останнього семестру навчання здобувач з дозволу директора має право скласти повторно екзамен чи диференційований залік на вищу оцінку перед комісією з метою покращення результатів навчання, але не більше, ніж з двох навчальних дисциплін.

2.24. Визнання результатів неформальної освіти, реалізація процедури зарахування академічної різниці, складання академічної заборгованості врегульовуються окремими Положеннями. Контроль за реалізацією цієї процедури покладено на випускові відділи.

2.25. Порядок повторного проходження контрольних заходів урегульовано «Положенням про порядок ліквідації академічної заборгованості». Аспірант, який має одну-дві академічні заборгованості, може ліквідувати їх до початку або впродовж перших двох тижнів наступного навчального семестру, склавши повторно атестацію в установленому порядку. За умови одержання незадовільної оцінки передбачене повторне вивчення дисципліни і проходження атестації в установленому порядку.

2.26. Повторне складання підсумкової семестрової атестації допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: перший раз викладачеві в звичайному порядку, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням директора ДУ «ІН-Т ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ НАМН». Аспірант, який не склав повторно підсумкової семестрової атестації (заліків, екзаменів), відраховується з аспірантури за академічну неуспішність або має право на повторне вивчення дисципліни.

2.27. Якщо здобувач вищої освіти не може з'явитися на повторний семестровий екзамен, він зобов'язаний завчасно попередити науковий відділ ДУ «ІН-Т ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ НАМН» про причину відсутності й надати відповідне документальне підтвердження. Результати повторного складання підсумкової семестрової атестації фіксують у відомості ліквідації академічної заборгованості встановленого зразка та в індивідуальному плані роботи аспіранта. Відомості повторного складання підсумкового контролю зберігаються у науковому відділі ДУ «ІН-Т ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ НАМН».

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ З РОЗПОДІЛУ БАЛІВ

3.1. З кожної навчальної дисципліни розробляються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів ступеня доктора філософії, що відображено у навчальній програмі та силабусах дисциплін.

3.2. Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача ступеня доктора філософії, під час оцінювання результатів поточного та підсумкового контролів, є:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені навчальною програмою та силабусом дисципліни;
- глибина і характер знань з навчальної дисципліни;
- уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені запитання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- уміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання науково-дослідних завдань;
- вміння визначати достовірність здобутих результатів;
- самостійність суджень;
- здатність до проектування здобутих знань, набутих умінь на проблему дисертації.

3.3. Оцінювання результатів освітньої діяльності орієнтовно відбувається за такими критеріями:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентості	Оцінка за Національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Аспірант виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати здобуті знання і набуті вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	Відмінно	Зараховано
85-89	B	Дуже добре	Аспірант вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною	Достатній (конструктивно-варіативний)	Добре	
75-84	C	Добре	Аспірант вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; загалом вміє самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			

70-74	D	Задовільно	Аспірант відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задовільно	
60-69	E	Достатньо	Аспірант володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Аспірант володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Аспірант володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

У процесі визначення рейтингу компетентності здобувача враховуються бали, які він отримує під час семінарських, практичних занять та за самостійну роботу. Бали за поточну освітню діяльність визначаються як сума всіх отриманих під час навчальних занять балів, розділена на кількість отриманих оцінок та помножена на коефіцієнт 12, що становить 60% сумарної оцінки за результатами вивчення дисципліни. Бали за підсумками проведення заліку або іспиту визначаються як сума всіх отриманих під час навчальних занять балів, розділена на кількість отриманих оцінок та помножена на коефіцієнт 8, що становить 40% сумарної оцінки за результатами вивчення дисципліни.

3.4. Оцінювання результатів навчання аспіранта здійснюють відповідно до 100-бальної шкали оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
85-89	Добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	Задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	FX	необхідне повторне складання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

IV. ПРОЦЕДУРА ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ

4.1. Об'єктивність оцінювання з боку викладачів забезпечується ознайомленням здобувачів із формами і видами контролю, критеріями оцінювання результатів навчання з кожної дисципліни, можливістю здобувачів узгоджувати з викладачами зміст і форму індивідуальних завдань згідно з їхніми науковими та освітніми інтересами, наявністю письмових форм академічної звітності, відкритістю інформації про умови, терміни контрольних заходів, наявністю узгоджених правил їх повторного складання, можливістю звернення до Ради молодих учених за підтримкою в захисті своїх прав та до Комісії з питань академічної доброчесності для оскарження результатів атестації.

4.2. Викладач несе відповідальність за своєчасне заповнення журналу академічної групи, який є в доступі для всіх учасників освітнього процесу. На засіданнях випускового відділу, заходах, які проводяться в ДУ «ІН-Т ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ НАМН», систематично обговорюються питання про необхідність дотримання науково-педагогічними працівниками академічної доброчесності, уникнення проявів дискримінації, упередженості в оцінюванні.

4.3. Процедура запобігання та врегулювання проявів необ'єктивності оцінювання, недоброчесності забезпечується «Положенням про академічну доброчесність в Державній установі «Інститут отоларингології ім. проф. О.С. Коломійченка Національної академії медичних наук України».

4.4. Аспірантів ознайомлюють із результатами оцінювання заліку чи екзамену в день їх проведення. На вимогу аспірант може отримати коментар щодо оцінки перевіреної роботи. Якщо він не погоджується з результатами оцінювання, то має право звернутися до завідувача відділу або заступника директора з наукової роботи.

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Усі зміни та доповнення або нову редакцію Положення розглядають та приймають на засіданні Вченої ради, затверджують наказом директора ДУ «ІН-Т ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ НАМН».

Після затвердження нової редакції попереднє Положення втрачає чинність.